

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวน
 Authority and Responsibility of Inquiry Official

นางสาวสุคนธา แก้วทอง

Sukhontha Kaeothong

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สอาด หอมมณี

Assistant Professor Dr. Sa-ard Hommanee

รองศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.ประทีป ทัບอัติตานนท์

Associate Professor (Senior) Dr. Pratheep Tabatanon

นักศึกษาระดับปริญญาโท กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวน ซึ่งพนักงานสอบสวนนั้นถือเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการยุติธรรม หากกระบวนการเริ่มต้นมีปัญหาจะทำให้เกิดความเสียหายต่อสิทธิเสรีภาพของผู้ถูกกล่าวหาและส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมได้ ทั้งนี้การสอบสวนจึงจำเป็นต้องมีกฎหมายที่ให้พนักงานสอบสวนมีความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นผู้ผดุงไว้ซึ่งความยุติธรรมเริ่มต้น หากเกิดกรณีที่พนักงานสอบสวนละเลยโดยมิได้เกิดจากการจงใจหรือเจตนาหรือกลั่นแกล้งบุคคลใดในการรวบรวมพยานหลักฐานไม่ครบถ้วน หรือผิดไปจากความเป็นจริงเหล่านี้ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในชั้นพิจารณาคดีหรือในชั้นฟ้องร้องได้ แม้การรวบรวมพยานหลักฐานที่ไม่ถูกต้องครบถ้วนเหล่านั้นจะเกิดจากความประมาทเลินเล่อที่เป็นการขัดต่อมาตรฐานวิชาชีพของพนักงานสอบสวนจะได้นำไปสู่การดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 แล้วก็ตาม แต่เมื่อผู้ต้องหาได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของพนักงานสอบสวนที่เกิดจากความประมาทเลินเล่อ นั้น ซึ่งในบางคดีหรือในคดีบางเรื่องนั้นไม่จำเป็นต้องถูกฟ้องแต่เมื่อพนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานบางอย่างไปด้วยความประมาทเลินเล่อจนทำให้ถูกฟ้องได้ เช่น การหลงลืมไม่สืบค้นประวัติอาชญากรรม การละเลยที่จะสืบพยานบุคคลที่ผู้ต้องหาแนะนำเสนอหรือการอาศัยเพียงคำชดทอของผู้ต้องหาด้วยกัน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่เกิดจากความประมาทเลินเล่อทำให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการดังกล่าว

จากการศึกษาพบว่าพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 บัญญัติเฉพาะการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น ดังนั้นจึงยังไม่สามารถนำมาบังคับใช้ได้อย่างครอบคลุมถึงพฤติกรรมของพนักงานสอบสวนที่ประมาทเลินเล่อในการใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกกล่าวหา ดังนั้น ผู้ศึกษาเห็นควรปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 8/1 เพื่อให้เกิดประโยชน์แห่งความเป็นธรรมในทางกฎหมายอย่างสูงสุดให้แก่ผู้ต้องหาในคดีอาญาต่อไป

คำสำคัญ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

1. อำนาจหน้าที่, 2. พนักงานสอบสวน, 3. ละเมิด

ABSTRACT

This theses has objectives to study about legal problems relating with the authority, duty and responsibility of investigators. Investigators are deemed as the starting point of justice process. If the starting process has problems, there will be damages to the right and freedom of alleged offender and affect common society. In investigation, there is necessity to have a law allowing investigator to be liable in the status of a person upholding beginning justice. If there is a case that the investigator is negligent without intention or purpose or persecution to any person not to collect evidence fully or the evidence is broken away from these realities. This will cause problems in consideration level for the case, or in the level of prosecution. Even though collection of these incorrect, or incomplete evidences came from negligence which is contradictory with professional standard of investigators, would bring to disciplinary operation under the National Police Act, B.E. 2547 (2004), when alleged offenders were affected from operation of investigators occurring from negligence, in some cases, or in cases of some matters, there was no lawsuit. However, when investigator collected some witness evidences because of his/her negligence, until investigator was sued, for example, the investigator forgot to search criminal background, the investigator neglected to search any personal witness that the alleged offender presented, or used only the squealing of other alleged offender, for instance. It can be seen that performing of duty of investigator occurring from negligence would cause the accused person not to be treated fairly from such process.

From study, it was found that the Officials’ Liability on Violation Act, B.E. 2539 (1996) said only negligence seriously, do could not be enforced covering the behavior of investigators who have negligence in exercising authority in performing duty causing damage to accused persons Therefore, the researcher deemed that there should be amendment of the Officials’ Liability on Violation Act, B.E. 2539 (1996), Section 8/1 to create the highest benefit of fairness in law to alleged offenders in criminal cases further.

Keywords

1. Authority, 2. Investigator, 3. Violate

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

บทนำ

กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเป็นกลไกสำคัญในการบังคับใช้กฎหมาย การรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม และการอำนวยความสะดวกโดยองค์กรของรัฐนั้นถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมีการใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรม เพื่อเป็นการคุ้มครองประชาชนที่อยู่ภายในรัฐ โดยเฉพาะการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมไม่ว่าประชาชนที่อยู่ภายในรัฐนั้นจะเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในฐานะผู้ถูกกล่าวหา ผู้ต้องหา โจทก์ หรือจำเลยก็ตาม เจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมจะต้องมีจิตสำนึกในการใช้อำนาจและมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบในหน้าที่ เพราะการใช้อำนาจเหล่านั้นจะส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนผู้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทั้งสิ้น หากเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นได้ใช้อำนาจไปโดยขาดจิตสำนึกเหล่านั้นแล้วกระบวนการยุติธรรมก็ย่อมไม่เที่ยงธรรม

พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (6) คือ “เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน” และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (11) ได้ให้ความหมายของการสอบสวนไว้ว่า “การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อที่จะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ” การสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131 บัญญัติไว้ว่า “ให้พนักงานสอบสวนต้องรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อประสงค์ที่จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกล่าวหา เพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา” จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากฎหมายได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนนั้นได้เป็นบทบัญญัติที่ถือเป็นบทบัญญัติที่บังคับให้พนักงานสอบสวนต้องมีภาระหน้าที่ที่จะต้องรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อประสงค์ที่จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกล่าวหา เพื่อที่จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา ซึ่งมีใช้การรวบรวมพยานหลักฐานในส่วนที่จะเพิ่มหรือพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกกล่าวหาเพียงด้านเดียวแต่จะต้องเป็นการรวบรวมพยานหลักฐานที่พิสูจน์ความบริสุทธิ์ของผู้ที่ถูกกล่าวหาด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ได้ตัวผู้กระทำความผิดที่แท้จริงมาลงโทษตลอดจนการปฏิบัติตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของตนตามที่ ก.ตร.วางไว้เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินการสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ขอบเขตความรับผิดชอบของตำแหน่ง และตามมาตรฐานวิชาชีพของพนักงานสอบสวนจะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมสูง อาทิ ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ต้องมีไหวพริบปฏิภาณดี วุฒิภาวะละเอียดรอบคอบในการทำงานและความสามารถในสังเกตจดจำ เป็นต้น

การสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานของพนักงานสอบสวนนั้นจะต้องกระทำภายในกรอบของกฎหมายเท่านั้น เพื่อจุดประสงค์ที่เป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่อยู่ภายในรัฐ การใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ในการสอบสวนโดยชอบเป็นไปตามกรอบของกฎหมายของพนักงานสอบสวนนั้นถือเป็นเงื่อนไขสำคัญในการนำคดีขึ้นสู่ศาล แต่หากเกิดกรณีที่พนักงานสอบสวนนั้นละเลยโดยมิได้เกิดจากการจงใจหรือเจตนาหรือกลั่นแกล้งบุคคลใดในการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ไม่ครบถ้วน หรือผิดไปจากความเป็นจริงย่อมก่อให้เกิดปัญหาในชั้นพิจารณาคดีหรือในชั้นฟ้องร้องได้ แม้การสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่ไม่ถูกต้องครบถ้วนเหล่านั้นจะเกิดจากความประมาทเลินเล่อ ที่เป็นการขัดต่อมาตรฐานวิชาชีพของพนักงานสอบสวนจะได้นำไปสู่การดำเนินการทางวินัย ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 แล้วก็ตาม แต่เมื่อผู้ต้องหาได้รับกระทบจากการดำเนินการของพนักงานสอบสวนข้างต้นที่เกิดจากความประมาทเลินเล่อ นั้น ทำให้ผู้ต้องหาได้รับความเดือดร้อนเกินความจำเป็น ซึ่งในบางคดีหรือในคดีบางเรื่องนั้นไม่จำเป็นต้องถูกฟ้อง แต่เมื่อพนักงานสอบสวนได้สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานบางอย่างไปด้วยความประมาทเลินเล่อจนทำให้ถูกฟ้องได้ เช่น การหลงลืมไม่สืบค้นประวัติอาชญากรรม การละเลยในการที่จะสืบพยานบุคคลที่ผู้ต้องหาแนะนำเสนอหรือการอาศัยเพียงคำชั่งทอดของผู้ต้องหาด้วยกันโดยไม่มีการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แม่นยำของคำชั่งทอดดังกล่าวให้ละเอียดก่อนจับกุมอย่างนี้เป็นต้นก็จะส่งผลให้ผู้ต้องหานั้นไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการดังกล่าว

หลักความรับผิดชอบทางกฎหมายอาญามีเรื่องเจตนาเป็นหลักสำคัญกล่าวคือ การกระทำของบุคคลจะเป็นความผิดอาญาหรือไม่ จะต้องพิจารณาจาก “เจตนา” ของผู้กระทำซึ่งถือเป็นหลักทั่วไป แต่นอกจากการกระทำโดยเจตนาจะเป็นความผิดแล้ว ในกฎหมายของไทยในบางกรณีแม้ว่าบุคคลจะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยไม่เจตนาแต่ถ้าได้กระทำการนั้นโดยประมาทและมีกฎหมายบัญญัติให้ต้องรับผิดชอบเมื่อได้กระทำโดยประมาท การกระทำนั้นก็จะมีความผิดอาญาซึ่งผู้ต้องหาจะต้องรับโทษ ซึ่งบทบัญญัติหลักเกณฑ์ของการกระทำประมาทในทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 วรรคสี่ มีดังนี้ “การกระทำโดยประมาทได้แก่การกระทำที่มีความผิดมิใช่โดยเจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังในบุคคลภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังนั้นได้แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่” ซึ่งสาเหตุที่กฎหมายได้บัญญัติให้การกระทำประมาทเป็นความผิดและมีโทษทางอาญาเช่นเดียวกับการกระทำโดยเจตนา ก็เพราะการกระทำโดยประมาทเป็นการกระทำโดยจิตใจของผู้กระทำนั้นไม่นำพา เพิกเฉยต่อผลร้ายหรือต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่บุคคลอื่นได้อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงจิตใจที่ชั่วร้ายอย่างหนึ่งรองลงมาจากเจตนา การกระทำโดยประมาทเป็นเรื่องของสภาวะทางจิตใจของผู้กระทำที่ไม่สนใจถึงผลอันจะเกิดจากการกระทำของตน การกระทำที่ไม่ใช่ความละเอียดยุติธรรมและไม่คิดถึงผลของการกระทำนั้นจึงเป็นการสมควรและยุติธรรมที่จะลงโทษแก่บุคคลผู้ซึ่งได้กระทำการใด ๆ โดยไม่สนใจว่าการกระทำของตนนั้นจะได้อำนาจให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือไม่ โดยการกระทำหลายลักษณะที่เป็นโดยประมาทเป็นเรื่องที่ผู้กระทำก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อสังคมหรือสาธารณชน แม้ว่าการกระทำโดยประมาทผู้กระทำจะไม่มีเจตนาต่อความเสียหายก็ตาม แต่ในขณะเดียวกันนั้นเมื่อพนักงานสอบสวนซึ่งถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ปฏิบัติหน้าที่ไปตามอำนาจที่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดอำนาจไว้นั้นย่อมได้รับการคุ้มครองจากกฎหมาย เมื่อเกิดกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ไปโดยประมาทเลินเล่อที่ถือเป็นการกระทำละเมิดอันเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ รัฐได้ตราพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นกฎหมายที่คุ้มครองเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ไว้ในกรณีที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว รัฐจะเป็นผู้รับผิดชอบแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นในกรณีที่มีได้เกิดจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือเกิดจากการจงใจทำให้เกิดการกระทำละเมิด ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติในบางมาตราของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 จะเห็นได้ว่าการบัญญัติในเรื่องของความรับผิดชอบในทางละเมิดไว้เป็นอย่างดีๆ เท่านั้น ซึ่งเห็นได้จาก มาตรา 8 วรรคแรก “ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อ การละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้คำสั่งใหม่ทดแทน ดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่าง ร้ายแรง”

กรณีปัญหาที่ควรศึกษาคืออำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนในกรณีที่พนักงานสอบสวนที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานไปโดยการ หลงลืม หรือ การละเลยที่ไม่ได้เกิดจากการจงใจหรือเจตนาหรือกลั่นแกล้งให้บุคคลต้องถูกดำเนินการทาง กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทั้งที่บุคคลนั้นมีได้กระทำความผิด เช่น คำพิพากษาคดีดำ อ.4933/2545 ศาล จังหวัดราชบุรี คดี “นายจอบิ” หรือ คำพิพากษาศาลจังหวัดมีนบุรี หมายเลขคดีดำ อ.8826/2559 หมายเลข คดีแดง 7972/2559 คดีของ “นายสายัณห์ แสงสุข” ที่ตกเป็นแพะในคดีอาญาซึ่งคดีดังกล่าวเป็นคดีที่สามารถ แสดงให้เห็นถึงการทำงานของกระบวนการยุติธรรมในชั้นพนักงานสอบสวน การไม่รวบรวมพยานหลักฐานเพื่อ การที่จะพิสูจน์ทั้งความผิดและความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา แต่เป็นการเร่งทำสำนวนคดีให้เสร็จโดยอาศัยเพียงคำ รับสารภาพของผู้ต้องหา จนปรากฏต่อมาในชั้นศาลว่านายจอบิมิใช่ผู้กระทำความผิดอาญาตามฟ้อง ศาล อุทธรณ์ได้พิพากษายกฟ้อง หรือการทำคดีโดยอาศัยเพียงภาพถ่ายจากทะเบียนราษฎร์โดยดูเพียงทรงผม เกรียนและหัวเถิกซึ่งเป็นเพียงลักษณะรูปลักษณ์ภายนอกที่นายสายัณห์ แสงสุขมีความคล้ายคลึงเท่านั้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ที่เกิดจากการประมาทเลินเล่อของพนักงานสอบสวนดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความ เดือดร้อนแก่ผู้ต้องหาเกินความจำเป็น แม้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนจะเป็นเพียงกระทำที่เกิดขึ้น จากความประมาทเลินเล่อธรรมดาที่มีได้มีเจตนาร้ายหรือจงใจหรือกลั่นแกล้งให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ต้องหา ก็ตาม แต่ในฐานะที่พนักงานสอบสวนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมีอำนาจพิเศษเหนือบุคคลธรรมดาทั่วไป การ ปฏิบัติหน้าที่ที่เกิดจากความประมาทเลินเล่อดังกล่าวจึงควรมีการบัญญัติเพิ่มเติมไว้ในพระราชบัญญัติความรับ รับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนโดยให้ร่วม รับผิดชอบกับหน่วยงานของรัฐ เพราะการกระทำของพนักงานสอบสวนนั้นเกิดจากการกระทำจากเจ้าหน้าที่ มิใช่ เกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงเห็นควรศึกษาถึงอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนในการปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อจนก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่ประชาชนผู้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทาง อาญาในฐานะผู้ต้องหา เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินการในคดีอาญา และเป็นแนวทางในการพัฒนา ประสิทธิภาพในการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบจากการกระทำประมาท ของพนักงานสอบสวนในส่วนการใช้อำนาจตามหน้าที่

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

2. เพื่อศึกษาหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดจากการกระทำประมาทของพนักงานสอบสวนใน ส่วนการใช้อำนาจตามหน้าที่ของประเทศไทยและต่างประเทศ

3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับความรับผิดจากการกระทำประมาทของพนักงานสอบสวนใน ส่วนการใช้อำนาจตามหน้าที่และหาข้อสรุปข้อเสนอนั้น

ขอบเขตของการวิจัย

กฎหมาย บทความ หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการใน หลักเกณฑ์การพิจารณาสั่งฟ้องดำเนินคดีต่อผู้ต้องหา/จำเลยในคดีอาญาในส่วนของอำนาจและความ รับผิดขอการพิจารณาชี้ขาดในการสั่งฟ้องคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทยและในประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสหรัฐอเมริกา

วิธีดำเนินการวิจัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ดำเนินการศึกษาในเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยรวบรวมข้อมูล และเอกสารที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ บทความและบทบัญญัติของกฎหมาย ตลอดจนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data) ตลอดจนตัวบทกฎหมายและคำพิพากษาของศาลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ แนวทาง ความเป็นมา เปรียบเทียบทางกฎหมายอย่างเป็นระบบและหาข้อสรุป

ผลการวิจัย

กรณีตามปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดของพนักงานสอบสวนที่ได้ใช้อำนาจในการ ปฏิบัติหน้าที่ไปโดยประมาทเลินเล่ออันเกี่ยวกับการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน หรือการไม่ตรวจสอบ ความถูกต้องแม่นยำของพยานหลักฐาน หรือการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิด ความเดือดร้อนเสียหายแก่ผู้ต้องหา เช่น ผู้ต้องหาต้องถูกฟ้องคดีซึ่งในบางคดีหรือในคดีบางเรื่องผู้ต้องหาไม่ จำต้องถูกฟ้อง หรือผู้ต้องหาต้องถูกกักขัง สูญเสียทรัพย์สิน สิทธิเสรีภาพ ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น ตัวอย่างเช่น ในคดีที่กำลังเป็นที่โด่งดังในปัจจุบัน คำพิพากษาศาลจังหวัดมณฑลบุรี หมายเลขคดีดำ อ.8826/2559 หมายเลข คดีแดง 7972/2559 คดีของนายสายัณห์ แสงสุข หน่อมืดทหารเกณฑ์ ที่ตกเป็นเหยื่อความชุกของพนักงาน สอบสวนและชุดสืบสวน สน.คันทนา ยาว ที่อาศัยเพียงภาพถ่ายจากทะเบียนราษฎรโดยดูเพียงทรงผมเกรียนและ หัวเถิกเพียงเท่านั้น และในเวลาต่อมาศาลได้พิจารณาคดีจากหลักฐานฝั่งพนักงานสอบสวนแล้วพบว่า พนักงาน สอบสวนไม่ได้เรียกเจ้าของรถมาสอบปากคำแต่อย่างใด มีเพียงแค่นำทะเบียนราษฎรมาให้ชุดสืบสวนชี้ และ ไม่ได้มีการรับรองเอกสารจึงเป็นหลักฐานที่เลื่อนลอย หรือ คำพิพากษาคดีดำ อ 4933/2545 ศาลจังหวัด ราชบุรี คดี นายจอบิ ที่ตกเป็นแพะในคดีอาญาอีกคดีหนึ่ง ซึ่งหากพิจารณาถึงความรับผิดของพนักงาน สอบสวนตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 แล้วนั้น ลักษณะหรือค่านิยม ของความประมาทเลินเล่อตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มิได้มีการ จำกัดความหรือนิยามไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้นจึงจะต้องนำหลักความรับผิดทางละเมิดตามประมวลกฎหมาย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

แพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 มาปรับใช้ให้เป็นหลักพื้นฐานในการพิจารณาและกรณีตามปัญหาสิ่งที่จะเป็นเครื่องชี้วัดว่าได้เกิดความผิดพลาดหรือความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่นั้นก็คือคำพิพากษาของศาล หากมีคำพิพากษาจนถึงที่สุดว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือจำเลยมิได้กระทำความผิดตามฟ้อง ศาลพิพากษายกฟ้องให้จำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์ ดังนั้นกระบวนการยุติธรรมทางคดีอาญาตั้งแต่ต้นจึงทำให้เกิดคำถามจากประชาชนว่าเกิดความผิดพลาดหรือความประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐจากส่วนใดจึงทำให้ผู้บริสุทธิ์ต้องตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญา ดังนั้นเมื่อเกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นแล้วรัฐจึงตรากฎหมายเพื่อเข้ามาแก้ไขความผิดพลาดที่เกิดจากความประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กล่าวคือการตราพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ซึ่งได้มีบัญญัติความรับผิดต่อบุคคลภายนอกในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่รัฐได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ โดยหากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่กระทำความผิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกแล้ว หน่วยงานของรัฐสามารถใช้สิทธิไล่เบี้ยกับเจ้าหน้าที่ได้ แต่หากเจ้าหน้าที่รัฐนั้นได้กระทำความผิดในหน้าที่ไปโดยประมาทเลินเล่อธรรมดา ความเสียหายดังกล่าวนั้นก็จะเป็นตกเป็นพับแก่หน่วยงานของรัฐฝ่ายเดียว โดยตามมาตรา 8 วรรคแรกความว่า “ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง” ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนอันเกิดจากความประมาทเลินเล่อนั้น ถือเป็นปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเสี่ยงอันจะเกิดเป็นความเดือดร้อนที่เกินความจำเป็นแก่ตัวผู้ต้องหาได้ และเมื่อพิจารณาถึงเนื้อหาของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 แล้วจะเห็นได้ว่าบทบัญญัติตามมาตรา 8 วรรคแรกข้างต้นยังไม่สามารถนำมาปรับใช้ให้ครอบคลุมถึงพฤติกรรมการใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดของพนักงานสอบสวนในปัจจุบันได้อย่างเพียงพอ นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยให้ความหมายของคำว่าประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร 0601/087 ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2540 โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบข้อหารือต่ออธิบดีกรมบัญชีกลางไว้ โดยสรุปว่า “การที่จะพิจารณาว่ากรณีใดจะเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่หรือไม่นั้นเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบทุกคนจนถึงคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์หรือศาล ส่วนอย่างไรเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงย่อมขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงของแต่ละกรณีเป็นกรณีๆ ไปซึ่งความประมาทเลินเล่อนั้นเป็นการกระทำมิใช่โดยเจตนาประสงค์ต่อผลหรือยอมนิ่งเห็นผล แต่เป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจึงต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ ส่วนความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงนั้นจะมีลักษณะไปในทางที่บุคคลนั้นได้ทำไปโดยขาดความระมัดระวังที่เบี่ยงเบนจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมาก เช่น คาดเห็นได้ว่า ความเสียหายเกิดขึ้นได้หรือหากระมัดระวังสักเล็กน้อยก็คงได้คาดเห็นการอาจเกิดความเสียหายเช่นนั้น เช่น คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 1789-1790/2518”

อนึ่ง แม้รัฐจะตราพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายให้แก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 ซึ่งมีแนวคิดเกี่ยวกับรัฐเป็นผู้เยียวยาในการจ่ายค่าทดแทนให้แก่ผู้บริสุทธิ์ที่ได้รับความ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เสียหายอันเนื่องมาจากกระบวนการยุติธรรมที่ผิดพลาดนั้นก็ตาม แต่การตราพระราชบัญญัติค่าตอบแทนแก่ผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายให้แก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 ดังกล่าวนั้นเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ซึ่งผู้ศึกษานั้นได้ศึกษาในปัญหาต้นเหตุเพื่อที่จะทำเช่นใดให้กฎหมายหรือมาตรการใดสามารถที่จะครอบคลุมถึงพฤติกรรมการใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนที่มีการปฏิบัติหน้าที่ประมาทเลินเล่อ ซึ่งหากถือมาตรฐานตามข้าราชการพลเรือนตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร 0601/087 ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2540 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาข้างต้นจะเห็นได้ว่ามาตรฐานของข้าราชการพลเรือนนั้นมีการแบ่งเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงและความประมาทเลินเล่อที่ไม่ร้ายแรง โดยดูจากพฤติกรรมในการกระทำ แต่ในกรณีของพนักงานสอบสวนในการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้กล่าวหาที่ที่เกิดขึ้นโดยประมาทเลินเล่อเช่นนี้ได้ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากในกระบวนการยุติธรรมและได้ส่งผลกระทบต่อกลับไปสู่ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมดังกล่าว เช่น ผู้เสียหาย ผู้ถูกกล่าวหาและได้ส่งผลให้กระบวนการยุติธรรมเกิดความบิดเบี้ยวไปจากความเป็นจริง และจากการเทียบเคียงกฎหมายและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความรับผิดในต่างประเทศและประเทศไทย จะเห็นได้ว่ากฎหมายในประเทศไทยมีการบังคับใช้ที่คล้ายคลึงกันกับในต่างประเทศ แต่กระนั้นก็ตามผู้ศึกษายังคงมีความเห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่พ.ศ. 2539 ของไทยนั้นยังคงไม่มีความครอบคลุมถึงพฤติกรรมการใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนตามที่กล่าวมาข้างต้น อีกทั้งในประเทศไทยนั้นข้าราชการตำรวจได้ถูกกำหนดให้มีหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมมีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้กระทำผิด และรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะพิสูจน์หรือฟ้องร้องผู้กระทำผิด การดำเนินการดังกล่าวถือว่าเป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งต้องปฏิบัติงานสัมพันธ์กับอัยการ ศาล และราชทัณฑ์ จึงต้องมีความรอบรู้งานระเบียบแบบธรรมเนียมได้อย่างกลมกลืน แนบเนียน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการสอบสวนและการพิจารณาคดีแก่ประชาชน ไม่ก่อให้เกิดความผิดพลาดในการพิจารณาลงโทษ หรือการรับใช้ตัวบทกฎหมายผิดพลาดหรือปล่อยให้มีการกลั่นแกล้งใส่ความกัน อันเป็นหลักการสำคัญในกระบวนการยุติธรรมที่จะไม่ให้เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น ตลอดจนในประเทศไทยนั้นยังมีจริยธรรมและจรรยาบรรณของพนักงานสอบสวน เพื่อให้พนักงานสอบสวนเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่และเมื่อมีจริยธรรมแล้วย่อมทำให้เกิด Duty of Care ซึ่งเป็นการมีความระมัดระวังตามหน้าที่ของบุคคล และในความระมัดระวังตามหน้าที่นี้ถือเป็นความมีวิชาชีพ หรือมาตรฐานกำหนดตำแหน่งต่าง ๆ ของบุคคลผู้ประกอบวิชาชีพนั้น ๆ กล่าวคือ เมื่อพนักงานสอบสวนมีมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ย่อมต้องมี Duty of Care เปรียบเทียบเท่ากับแพทย์ ตัวอย่างเช่น เมื่อแพทย์ทำการผ่าตัดแล้วลืมอุปกรณ์การแพทย์ไว้ในตัว/บาดแผลของผู้ป่วย เทียบเคียงกับเมื่อบุคคลธรรมดาผลด้วยตัวเองแล้วลืมอุปกรณ์ไว้ในบาดแผล เช่นนี้เมื่อพิจารณาความรับผิดแล้วจะเห็นได้ว่าการกระทำของแพทย์นั้นถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เพราะแพทย์นั้นมีมาตรฐานกำหนดตำแหน่งซึ่งถือเป็น Duty of Care แพทย์จึงต้องมีความระมัดระวังตามหน้าที่ซึ่งจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์นั่นเอง และเมื่อมองมุมมองทางสังคมแล้วจะเห็นได้ว่าความประมาทเลินเล่อของบุคคลธรรมดากับความประมาทเลินเล่อของผู้มีวิชาชีพแล้วย่อมต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

อภิปรายผลการวิจัย

ในกระบวนการยุติธรรมที่ดีนั้น เป็นกระบวนการที่สร้างความสงบสุข การปกป้องรักษาพร้อมทั้งการแก้ปัญหาอาชญากรรมในสังคมการให้ความคุ้มครองด้านสิทธิเสรีภาพในความปลอดภัยในชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งจากหลักนิติรัฐที่ถือเป็นหลักประกันให้ประชาชนได้รับสวัสดิการและการบริการจากรัฐซึ่งเป็นภารกิจของรัฐที่จะต้องกระทำให้แก่ประชาชนตามแนวคิดของทฤษฎีสัญญาประชาคมตลอดจนการที่รัฐกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาในเรื่องการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดย่อมเป็นหลักประกันให้แก่ประชาชนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถและความตั้งใจเพื่อให้บรรลุผลและก่อประโยชน์อันสูงสุดแก่ประชาชน โดยจากสภาพปัญหาข้างต้นเมื่อเกิดความผิดพลาดในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขึ้นแล้วทำให้เกิดคำถามจากประชาชนว่าเกิดความผิดพลาดหรือความประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐจากส่วนใดที่ทำให้ผู้บริสุทธิ์ต้องตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญา รัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นอย่างไรบ้าง หากพิจารณาถึงกฎหมายตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ตามมาตรา 8 วรรคแรกความว่า “ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง” จะเห็นได้ว่าพนักงานสอบสวนจะมีความรับผิดชอบก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่มีการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนอันเกิดจากความประมาทอย่างร้ายแรงเท่านั้น แต่หากเจ้าหน้าที่รัฐนั้นได้กระทำการละเมิดในหน้าที่ไปโดยประมาทเลินเล่อธรรมดา ความเสียหายดังกล่าวนั้นก็จะเป็นพิพม์แก่หน่วยงานของรัฐ

อนึ่ง แม้บทบัญญัติดังกล่าวเมื่อเทียบเคียงกับในต่างประเทศ เช่น สาธารณรัฐฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี แล้วจะมีการบังคับใช้ที่คล้ายคลึงกันเกี่ยวกับความรับผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐก็ตาม แต่ผู้ศึกษามีความเห็นว่าประเทศไทยนั้นนอกจากจะมีบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 แล้วยังมีจริยธรรมและจรรยาบรรณของพนักงานสอบสวนเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยจริยธรรมและจรรยาบรรณของพนักงานสอบสวนกำหนดขึ้นมาเพื่อให้พนักงานสอบสวนเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่เพื่ออำนวยความยุติธรรม มีความเป็นเสมอภาคเป็นกลาง ไม่เข้ากับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ ปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ยึดมั่นในวิชาชีพการสอบสวน มีความภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีและวิชาชีพของตนเอง ดำรงตนให้เหมาะสมกับการเป็นข้าราชการในกระบวนการยุติธรรม ปฏิบัติงานในหน้าที่โดยมีจิตสำนึกและหลักการตามกฎหมายเพื่อประโยชน์แห่งการอำนวยความยุติธรรม และเพื่อให้พนักงานสอบสวนมีจริยธรรมแล้วย่อมทำให้เกิด Duty of Care ซึ่งเป็นการมีความระมัดระวังตามหน้าที่ของคุณบุคคล และในความระมัดระวังตามหน้าที่นี้ถือเป็นความมีวิชาชีพ หรือมาตรฐานกำหนดตำแหน่งต่าง ๆ ของบุคคลผู้ประกอบวิชาชีพนั้น ๆ และเมื่อมองตามวิถีของความเป็นจริงในสังคมความประมาทเลินเล่อของคุณคนธรรมดา กับ ความประมาทเลินเล่อของคุณคนซึ่งมี Duty of Care นั้นย่อมต่างกัน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เพิ่มเติม มาตรา 8/1 ตามบทบัญญัติ ดังนี้

“ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนของรัฐได้กระทำการประมาทเลินเล่อในหน้าที่ของตนจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด

ให้พนักงานสอบสวนต้องร่วมรับผิดกับหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ให้นำมาตรา 8 มาบังคับใช้โดยอนุโลม”

เอกสารอ้างอิง

กิติกุล กิตติวโรดม. (2542). ความรับผิดชอบของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539. นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กฤษณ ทองคำแท้. (2550). ปัญหาการกำหนดค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายต่อสิทธินอกทรัพย์สิน :ศึกษาเฉพาะกรณีค่าเสียหายเชิงลงโทษ. นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

จักรพงษ์ วิวัฒน์วานิช. (2550). หลักและทฤษฎีการสอบสวน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:พิมพ์อักษร.

ณรงค์ ชลประคอง. (2552). ปัญหาการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ต่อหน่วยงานของรัฐ :ศึกษาเฉพาะกรณีการทุจริตต่อหน้าที่. นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ดิเรก ควรสมาคม. (2556). คำอธิบายหลักวิชาซีพนักกฎหมาย กรุงเทพฯ: วิทยุชน.

ทัศนীরรณ สิริพรหมเจริญ. (2550). มาตรฐานความระมัดระวังกรณีกระทำโดยประมาท. นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธนิต สุนทรขจิต. (2556). การสั่งฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ. นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

น้ำแท้ มีบุญสร้าง. (2554) กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเปรียบเทียบ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุตราไพศาล

แสวง บุญเฉลิมวิภาส. (2557). รวมคำบรรยาย หลักวิชาซีพนักกฎหมาย (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิทยุชน.

อุทัย อาเวช. (2554). รวมบทความกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส กรุงเทพฯ: วีเจ.เจ.พรินต์ติ้ง.